

N:o 3.

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 3 i
anledning av Landskapsnämndens fram-
ställning till Ålands landsting med
förslag till arbetsordning för Lands-
tinget.

Ovannämnda framställning har denna dag i avseende å beredning re-
mitterats till lagutskottet.

Efter granskning av framställningen har utskottet ansett nödigt,
att i arbetsordningen intages bestämning därom, att utskottsexpeditio-
ner skola kontrasigneras av dess sekreterare, i händelse särskild sådan
finnes anställd för detsamma. Vidare har utskottet, enär förslaget sak-
nar bestämning därom, inom vilken tid motioner och petitioner till land-
tinget skola vara till detsamma överlämnade, funnit nödvändigt att i
arbetsordningen införa stadganden härom. För undvikande av olika be-
stämmelser uti likartade fall har utskottet ansett lämpligt, att i det-
ta avseende utsättes samma tid, som förslaget innehåller för överläm-
nande av motioner och petitioner till landstinget eller förslag till
dylika, avsedda att föreläggas riksdagen. Då förslaget i övrigt synts
utskottet välbetänkt och ändamålsenligt, har utskottet uti avfordrat
utlåtande beslutit

att förorda framställningen, dock sålunda,
att 12 §: 2 mom. erhåller följande lydelse:
"Expeditioner från utskottet underskrivas
å utskottets vägnar av ordföranden och kon-
trasigneras av sekreteraren, ifall särskild
sådan finnes anställd", samt §: 17 mom. 1
följande: Motioner och petitioner till
landstinget eller förslag till dylika ären-
den som sådana, avsedda att föreläggas riks-
dagen skola skriftligen avfattade överläm-
nas till sekreteraren senast tredje dagen
efter landstingets öppnande.

Mariehamn den 21 november 1923.

På Lagutskottets vägnar:

copy

FÖRSLAG

till

Arbetsordning för Ålands landsting.

Konstituerande åtgärder.

§ 1.

Då landstinget första gången sammanträder till plenum, intager den landstingsmedlem, som är till åren äldst, talmannens plats och föranstaltar upprop med biträde av den, som han utsett att föra protokollet.

Landstingsmännen intaga här efter plats enligt bokstavsordning, vilken skall iakttagas intill dess landstinget annorlunda besluter.

§ 2.

Här efter sker val av talman och vicetalmän med slutna sedlar och sålunda, att, om ingen vid första omröstningen erhållit flertalet av de avgivna rösterna, ny omröstning skall verkställas. Har ej heller vid andra omröstningen någon erhållit sådan ovillkorlig röstövertikt, skall en tredje omröstning äga rum och den förklaras vald, som därvid fått de flesta rösterna. Bliva vid tredje omröstningen rösttalen lika, avgöra lottning.

Om utgången av valet bör i skrivelse till landshövdingen och landskapsnämnden anmälas.

Talman och vicetalmännen bilda landstingets presidium.

§ 3.

Vid landstingets andra plenum tillsätter landstinget en kanslikommission, till vilken höra talman, vicetalmännen och tvenne landstingsmän, vilka utses på sätt som gäller för val av ledamöter till landstingets utskott.

Kanslikommissionen åligger att besätta kanslitjänsterna samt bibliotekariebefattningen, avensom antaga nödigt antal betjante; att övervaka

landstingets tjänstemäns verksamhet och med avseende därå till landstinget avgiva nödiga förslag, att uppgöra lista över landstingsmännen tillkommande arvoden; ävensom att avgiva yttrande angående ordnandet av landstingsmännens platser i plenisalen.

I denna paragraf omförmälda tjänstemän tillsätts enligt kanslikommissionens prövning för viss tid, ej längre än för valperioden, eller ock med rätt till uppsägning.

§ 4.

Sekreterarbefattningen anslår talmannen ledig att ansökas, sekreteraren tillsätts vid landstingets plenum, sedan kanslikommissionen avgivit utlåtande om sökandena.

Sekreterarens mandat fortgår intill början av näst påföljande landstingssession.

Sekreteraren bestrider under tiden mellan landstingen sekreterarbefattningen i expeditiönsutskottet, ombesörjer förekommande kansli- och tryckningsarbeten samt övervakar kanslipersonalens verksamhet.

O m e l e k t o r e r o c h u t s k o t t .

§ 5.

Valet av ledamöter till landstingets utskott verkställs med slutna sedlar.

§ 6.

Den, som förut blivit vald till ledamot i tvänne utskott, vare berättigad att avsäga sig ledamotskap i ytterligare utskott med undantag av stora utskottet. Å landstinget ankommer att pröva, huruvida utskottets ledamot må på grund av annat uppgivet hinder från dylikt uppdrag befria.

§ 7.

Varje utskott väljer vid sitt första sammanträde ordförande och viceordförande. Val i utskotten verkställas med slutna sedlar, därest utskottets samtliga ledamöter icke enas om annat valsätt. Eljest må omröstning ske öppen genom namnupprop eller på annat vis, såsom utskottet för gott finner. Vid lika rösttal avgör ordförandens röst.

Om utgången av ordförande- och viceordförandevalen bör till landstingets plenum inberättas.

§ 8.

Utskott kan giva tillkallade experter rätt att deltaga i överläggning.

ningarna angående visst ärende, men icke i besluten.

§ 9.

Har utskottsledamot utan förfall, som av utskottet godkännes, eller utan särskilt tillstånd tre gånger afvällit sig från utskottets sammanträden, skall sådant anmälas hos landstinget, som med anledning därav vidtager den åtgärd, vilken av omständigheterna påkallas.

§ 10.

Bestämmer landstinget att något ärende skall i dess helhet eller delvis behandlas av tvenne utskott, skola utskotten, där de önska gemensamt yttrande i ärendet avgiva, för sådant ändamål sammanträda till gemensamma överläggningar eller ock uppdraga utlåtandets avfattande åt särskilda av utskottet valda delegerade.

§ 11.

Betänkande i ärende, som av utskott behandlats, skall kortfattat uppsättas. Betänkandet bör avslutas med klamrar, innehållande utskottets förslag.

Vid stora utskottets sammanträden föres dessutom kortfattat protokoll upptagande i utskottet gjorda förslag, omröstningspropositioner och utskottets beslut.

§ 12.

Utskottsbetänkanden justeras antingen av utskottet i dess helhet eller av justeringsmän, som utskottet därtill utsett.

Expeditioner från utskott underskrivas å utskottets vägnar av ordföranden.

Om talmanskonferensen.

§ 13.

Å talmanskonferensen, som består av talmannen och vicealmännen samt ordförandena i de av landstinget tillsatta utskotten, ankommer att väcka förslag om tillsättande av särskilda utskott utöver de 4 ordinarie utskotten; föreslå ändringar i landstingets arbetsordning; avgiva utlåtande rörande sådan ändring däri, vartill landstingsman tagit initiativ samt i övrigt göra de framställningar, vilka med avseende å landstingets arbetsordning och arbetsplan befinnas nödiga.

Å talmanskonferensen ankommer jämväl att föreslå beloppet av det

arvode, som jämlikt § 10 i landstingsordningen tillkommer landstingens § 14.

Förslag till den i 41 § uti landstingsordningen stadgade arbetsplan åligger talmanskonferensen till landstinget avgiva för den närmast följande tiden. Arbetsplanen utdelas mångfaldigad åt landstingets medlemmar.

Anser talmanskonferensen i följd av senare inträffade omständigheter tillägg eller ändringar till arbetsplanen nödiga, göra därom hos landstinget förslag.

O m p l e n a .

§ 15.

Kallelse till landstingets plenum skall anslås i förrummet till landstingets sessionssal sist klockan 6 på aftonen före den för plenum kungjorda dagen eller ock delgivas landstingsmannen under nästföregående plenum. I kallelsen bör såvitt möjligt, upptagas de ärenden, som därvid skola behandlas.

§ 16.

Kortfattat sammandrag av dagordningen eller föredragningslistan skall före plenum anslås å lämpliga ställen och i kansliet hållas tillgängligt för landstingets medlemmar.

§ 17.

Motioner och petitioner till landstinget eller förslag till dylika avsedda att föreläggas riksdagen, skola skriftligen avfattade överlämnas till sekreteraren senast å tredje dagen efter landstingets öppnande.

Önskar landstingsman, att annat ärende vid plenum upptages, skall han hos talmannen i god tid därom göra skriftlig framställning, vari saken och yrkandet i korthet nämnas.

Endast i undantagsfall vare tillåtet att upptaga ärende utan att därom gjorts på sätt ovan nämnts.

§ 18.

Anser talmannen något ärende vara av den beskaffenhet, att detsamma icke må vid offentligt sammanträde handläggas, eller hava tio landstingsmän anhållit att något ärende skall behandlas vid icke offentligt

sammanträde, låte talmannen utrymma åhörarplatserna samt framställa till landstingets avgörande, huruvida ärendet skall vid offentligt sammanträde behandlas eller ej.

Dagordningen för ett sådant icke offentligt sammanträde må icke genom anslag eller på annat sätt kungöras.

§ 19.

Plenum vidtager med namnupprop.

Landstingsman, som icke infinner sig till plenum senast 15 minuter efter uppropet, antecknas i protokollet såsom frånvarande.

§ 20.

Medan annan talar, må landstingsman begära ordet endast skriftligen sålunda, att han lämnar eller sänder sin namnsedel till sekreteraren. Lämpliga sedlar för namnteckning skola för landstingsmännen hållas till hands.

Efter varje andragande skall sekreteraren meddela, vilka under föregående andragande skriftligen anhållit om ordet.

Anhåller landshövdingen eller av honom förordnad tjänsteman vid landshövdingeämbetet eller lantrådet eller ledamot av landskapsnämnden under pågående plenum om ordet, skall sådant tilldelas dem med företräderätt framom övriga talare.

§ 21.

En var, som erhållit ordet, skall tala stående från sin plats.

§ 22.

Varje talare bör noga hålla sig till den sak, som behandlas. Avviker han därifrån, skall talmannen uppmana honom att hålla sig till saken.

§ 23.

Larmande yttringar av bifall eller ogillande må vid landstingets plenum icke tillåtas.

§ 24.

Begres under pågående överläggning ärendets bordläggning, eller väckes förslag, vars godkännande skulle avbryta den sakliga behandlingen av ärendet, bör frågan därom avgöras, innan överläggningen fortsätts.

§ 25.

Talare, som framställer nytt förslag, vilket man önskar underkasta

omröstning, bör, darest talmannen prövar sådant nödigt, överlämna förslagens kläm, skriftligen avfattad, genom sekreteraren till talmannen.

Om förslag, som ej understötts, må ej omröstning ske.

§ 26.

Plenum må ej fortgå efter klockan 11 på aftonen, såvida icke talmannen anser särskild anledning därtill föreligga eller landstinget så besluter.

§ 27.

Då omröstning med slutna sedlar eller val verkställles, skola två landstingsmän, vilka talmannen därom anmodar, taga plats vid talmannens bord och biträda honom vid röstsedlarnas öppnande och granskning. Då upprop sker, bör varje landstingsman avgiva sin röstsedel i den ordning, som hans namn uppropats. I annan ordning må röstsedlar ej avlämnas.

§ 28.

Kortfattat protokollsutdrag, skall så snart ske kan lämnas åt de i 42 § i landstingsordningen omnämnda landstingsmännen att justeras.

S ä r s k i l d a s t a d g a n d e n .

§ 29.

Från landstinget utgående skrivelser samt landstingsbeslut justeras av det i § 28 av landstingsordningen omnämnda justerings- och expeditionsutskottet, där landstinget ej i särskilt fall utövar sin justeringsrätt.

Å utskottet ankommer jämväl att efter landstingets avslutning utanordna kostnaderna för landstingshandlingarna eventuellt befordrande till tryckning och övriga av landstinget föranledda kostnader.

Expeditions- och justeringsutskotten skola fortsätta med sin verksamhet till dess de av landstinget dem anförtrodda uppdrag slutförts.

§ 30.

Landstingsman, som för enskilda uppdrag undfrått ledighet från landstingsgöröml, tillkommer icke arvode under den tid ledigheten varar, såvida denna överstiger tre dagar.

Landstingsman, som på grund av sjukdom eller annat laga förfall förhindras deltaga uti landstingsarbete, må under tiden för förfall-

let icke uteslutas från rätt till arvode.

§ 31.

Böter, som landstinget enligt § 11 i landstingsordningen, kan ådöma utebliven landstingsman, skola förvaras såsom talmannen föreskriver samt användas på sätt landstinget besluter.

§ 32.

De, vilka åhöra landstingets överläggningar, böra noga ställa sig till efterrättelse gällande stadgandena för ordningens vidmakthållande och föreskrifter, vilka kunna vara av landstinget påbjudna. Sådana föreskrifter böra vara å lämpliga ställen anslagna.

Uppstår oordning, äge talmannen ordna, att åhörarplatsen skall utrymmas.

§ 33.

Denna arbetsordning tjäna till efterlevnad, intill dess landstinget besluter ändring i eller tillägg till densamma. Sådant beslut lände genast till efterrättelse.

Önskar landstingsman taga initiativ till ändring av arbetsordningen göre därom till landstinget skriftlig framställning, vilken skall, så framt densamma icke av landstinget förkastas, till talmanskonferensen överlämnas för avgivande av utlåtande.
